

România Liberă

ZIAR AL GRUPĂRII "ROMANIA LIBERĂ"

ANUL I, NR. 5

**BUDAPESTA
23 AUGUST 1988**

Budapesta 23 August 1988. Este ora 6,30 dimineața. În fața bisericii catolice de pe strada Thököly, stabilit ca loc de întâlnire sosesc membrii grupării "România Liberă" hotărâți să sărbătorească această zi într-un mod cu totul inedit. Primele pregătiri: distribuirea pancardelor, steagurilor românești și a banderolelor tricolor, sub privirile curioase ale trecătorilor. Echipaje ale poliției aflate în preajmă nu întăresc să intervină: -Ce aveți de gând? Mergeți acasă!

-Vrem să manifestăm în mod pașnic în fața ambasadei române, împotriva regimului dictatorial de la București, răspundem noi.

-În nici un caz, că veți fi arestați imediat.

Nimeni nu pleacă. Se ajunge la un compromis: putem manifesta în parcul din apropiere unde să desfășurăm steagurile și pancardele noastre. În scurt timp ne stabilim "tabăra". Sîntem la aproximativ 200 metri de ambasada română, pe strada principală. Vremea este nefavorabilă, este frig și ne amenință ploaia. Fixăm steagurile și pancardele pe care se poate citi: "ALEGERI LIBERE, REFORME DEMOCRATICE ÎN ROMANIA", "RESPECTAREA DREPTURILOR OMULUI ÎN ROMANIA", "ROMANIA LIBERĂ", "ROMANIA-DA, CEAUȘESCU-NU", "SINDICATE LIBERE ÎN ROMANIA", "NU DISTRUGEȚI SATELE, NU DISTRUGEȚI ISTORIA", "JOS REGIMUL CEAUȘESCU", "TRAIASCA PRIETENIA ROMÂNŌ-MAGHIARA".

Ploaia, de multe ori torențială, ne pune la grea încercare. Nu sîntem pregătiți pentru o

astfel de vreme, nu avem acoperiș sub care să ne adăpostim. Maghiari membri ai grupărilor independente, trecători, vecini ne ajută, ne sprijină. Primim luminări, bani, țigări, ceai cald fără zahăr, haine uscate.

Mamele cu copii mici și cei mai sensibili își găsesc refugiul în casa scării din clădirea învecinată, ceilalți fixează bucăți de nylon sub crengile copacilor și se adăpostesc sub ele. Se anunță la radio despre acțiunea noastră, apar reporterii de la ziarele oficiale,

se iau interviuri. În fața parcului, pe trotuar, este afișat "APELUL" nostru, tradus în limba maghiară, engleză și franceză, lângă care se adaugă semnaturi de solidaritate. Ploaia nu încetează, mulți sînt uzi pînă la piele, dar toți sînt hotărâți să reziste pînă la capăt. Seara, la ora 20, ținem un moment de reculegere pentru toți cei care au fost împușcați în încercarea lor disperată de a părăsi ilegal România, în căutarea libertății. În cursul nopții, auzind la radio de acțiunea noastră, mulți maghiari au ținut să fie alături de noi chiar și pentru cîteva ore. S-a hotărît ca acest loc să poarte numele de "Parcul solidarității româno-maghiare".

A doua zi dimineața, la ora șapte, după 24 ore de greva foamei, acțiunea noastră de protest ia sfîrșit. Prin Bela Molnar, preot la biserica catolică primim mîncare.

Ne îndreptăm cu toții către activitățile zilnice în speranța că acțiunea noastră a avut ecou.

Virgil Pârnu.

Apelul Grupului din Berlinul de Vest

"Ne este indiferent dacă vom îngheța sau dacă vom fi împușcați." La 15 noiembrie se împlinește un an de la manifestația muncitorilor de la Brașov. Ei protestau împotriva foamei, frigului, represiei și împotriva cultului personalității. Ceaușescu - care se autodenumește conducător, duce de ani de zile război împotriva propriului său popor. Printr-un nou val de distrugere s-a declanșat demolarea a 8000 de sate și încalzarea locuitorilor acestor așezări. Regimul Ceaușescu deposedează oamenii de spațiul lor cultural și azvîrle țara în catastrofe ecologice. Impunerea din partea statului a nașterilor obligatorii este un alt exemplu pentru nerespectarea demnității umane. Toate acestea se petrec în mijlocul Europei iar majoritatea guvernelor și politicieni-

lor privesc acestea cu nepăsare. LANSAM chemarea pentru organizarea "ZILEI DE ACȚIUNE ROMÂNIA" în Est și în Vest!

Prin demonstrații, acțiuni de informare, apeluri către diferitele guverne, proteste la Ambasadele Române, strîngerea de semnături etc. dorim să atragem într-o măsură mai mare atenția asupra situației oamenilor din România.

CEREM ÎNFIERAREA INTERNAȚIONALĂ A REGIMULUI CEAUȘESCU!

Apel lansat la Conferința pentru respectarea drepturilor omului de la Cracovia 25-28 august 1988 de către:

- Gerhardt Csejka
- Helmuth Frauendorfer
- Marie-Luise Lindemann
- Herta Muller
- William Totok
- Richard Wagner
- Elsbeth Zylla

În Parcul Solidarității Româno-Maghiare.

A P E L

În data de 23 August 1988, ora 7,00, gruparea România Liberă organizează lângă Ambasada României din Budapesta o acțiune de protest împotriva regimului de dictatură din România. Acțiunea noastră este o manifestație pașnică de solidaritate cu suferințele locuitorilor României, indiferent de naționalitate, exprimată printr-o grevă a foamei, simbolică, de 24 de ore și prin darea publicității a acestui document.

Prin aceasta vrem să atragem atenția opiniei publice internaționale asupra situației catastrofale din România și asupra nerespectării angajamentelor luate de România prin semnarea acordului de la Helsinki.

Gruparea România Liberă cere următoarele:

1. Desființarea regimului de dictatură, alegeri libere și reforme democratice în România.
2. Salvarea istoriei, încetarea demolării satelor-leagănul culturii și tradițiilor poporului român.
3. Respectarea dreptului de exercitare a libertății de gândire, de conștiință și religioase.
4. Respectarea dreptului la libera exprimare și desființarea cenzurii.
5. Respectarea dreptului la libera circulație a oamenilor
6. Respectarea drepturilor minorităților naționale.
7. Încetarea propagandei de tip naționalist, șovinist și asigurarea condițiilor pentru o coexistență frățească între români și naționalitățile conlocuitoare.
8. Eliberarea tuturor deținuților politici, încetarea persecuțiilor pentru delict de opinie.
9. Respectarea acordurilor internaționale referitoare la reintregirea familiei.
10. Înființarea de sindicate libere în România.

Apelăm la românii din țară, din exil și la toți cei cu vederi democratice să ia atitudine alături de noi și să ne sprijine. Semnăturile celor care se solidarizează cu noi se adună la fața locului pe durata manifestației și pînă la 1 septembrie la prietenii noștri, reprezentanții organizațiilor maghiare independente.

COMITETUL ROMANIA LIBERA,

BUDAPESTA.

Participanți la manifestația din Budapesta.

NOUL COMITET "ROMANIA LIBERĂ"

1. Virgil Pârvu - inginer Braşov
2. Mircea Băjan - geolog Bucureşti
3. Dumitru Borcea - muncitor Bucureşti
4. Iulian Budoiu - electrician Craiova
5. Aurel Chira - mecanic Cluj
6. Dorin Costa - lăcătuş Oradea
7. Cornelia Ivan - studentă Cluj
8. Carol Simon - electronist Timişoara
9. Mihai Tecuceanu - instr. auto Braşov
10. Niculae Tecuceanu - instr. auto Braşov

S-a constituit noul comitet ROMANIA LIBERA, avînd ca lider pe D-l Virgil Pârvu. Acest comitet va conduce în continuare activităţile grupării în lupta pe cale paşnică pentru respectarea drepturilor omului în România şi ajutorarea refugiaţilor aflaţi pe teritoriul maghiar.

Scrisoarea D-lui Cornel Rosca

SINTEM în 24 August 1988, a doua zi după splendidul vostru gest. Incerc un imens sentiment de regret pentru a nu fi fost alături de voi în dura dar magnifica voastră manifestaţie. Stiu ce momente aţi traversat, Stiu că douăzeci şi patru de ore aţi reprezentat inima vie şi dîrză a poporului din România, îndurînd foamea, ploaia continuă şi frigul din stradă. Stiu că români, maghiari, germani, bărbaţi, femei şi copii, unii de numai cîteva luni, aţi ţinut să marcaţi prin prezenţa şi sacrificiul vostru altruist în preajma Ambasadei Române din Budapesta, în chiar ziua de 23 August, dorinţa şi nevoia de schimbare în România. Stiu că banderolele tricolore de pe braţele voastre n-au fost făcute de ruşine!

Nu aţi cerut nimic pentru voi, cei mai nevoiaşi dintre români dar aţi cerut totul pentru în-sănătoşirea ţării. Voi nu aveţi un acoperiş sigur deasupra capetelor, nu aveţi un prînz şi un pat sigur în care să vă odihniţi. Nu aveţi un viitor sigur. Sînteţi ai nimănui şi doar pămîntul pe care-l călcaţi reprezintă o certitudine. Sînteţi de multe luni despărţiţi de ţară, de familiile şi de prietenii voştri. Aveţi simpatia poporului maghiar, prietenia grupărilor maghiare independente şi, împreună cu armele nonviolentei, clădiţi zilnic temelile viitoarei libertăţi şi democraţiei din ţările noastre, compensaţi înmîit ceea ce regimul odios din România încearcă să distrugă în monumentul prieteniei dintre români şi maghiari. Voi reprezentaţi garanţia că nu vom mai trăi pe viitor vrajba şi împilarea iar România se va reface cu rezeziune, luînd chipul pe care l-au visat cei mai de seamă patrioţi ai ei. Voi aveţi dreptul să figuraţi alături de ei, alături de mine-rii din Valea Jiului, alături

de cetăţenii Braşovului martiri alături de toţi cei care combat, ştiţi sau neştiţi, regimul de asuprire şi dictatură familială din România.

Istoria vă va reţine cu pioşenie memoria pentru tot ceea ce aţi făcut, faceţi şi veţi mai înfăptui în viitor, spre binele patriei noastre. Aţi dovedit încă odată că meritaţi şi purtaţi cu cinste numele României Libere!

Prin tot ceea ce faceţi, voi dovediţi calităţile, frumoasele virtuţi şi aspiraţii ale poporului care v-a dăruit vieţii şi lumii. Niciodată o masă atît de mare de oameni nu a mai manifestat astfel în asemenea condiţii împotriva dictaturii şi pentru o Românie democratică, liberă şi demnă. Numele ţării noastre, azi umilit şi asociat ororilor şi barbariei unui regim neomenos, va recăpăta strălucirea pe care o merită.

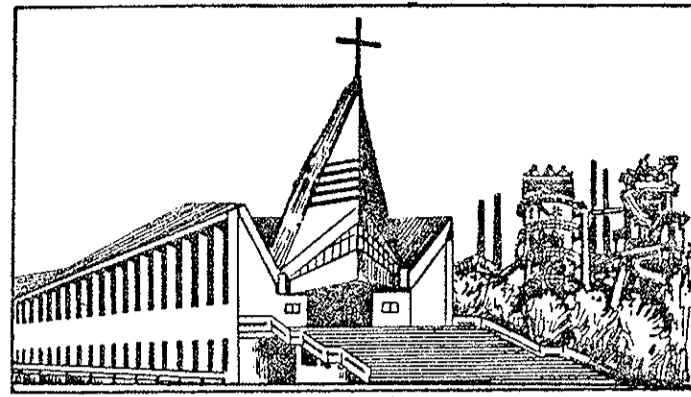
De 23 August 1988, sărbătoarea naţională a ţării noastre, culorile României au strălucit pe braţele şi în inimile voastre. În acea zi, drapelul României Ceauşiste s-a sfiit şi nu a apărut pe catargul Ambasadei Române din Budapesta, ca un omagiu şi ca o recunoaştere a faptului că adevăraţii ambasadori ai României, la Budapesta, sînteţi voi!

Voi sînteţi eroii noştri, voi sînteţi "România Liberă"! Intreg poporul României, precum şi reprezentanţii lui din Exil vă privesc cu totală admiraţie şi recunoştinţă. Exemplul vostru va fi molipsitor. El reprezintă cel mai important şi impresionant gest de protest românesc văzut vreodată în afara ţării. Sînt mîndru de voi, bravi prieteni, bravi compatrioţi români, maghiari şi germani refugiaţi în Ungaria.

Vă salut cu emoţie, dragoste şi nesfîrşită admiraţie,

Cornel Rosca.

INTERNATIONAL HUMAN RIGHTS CONFERENCE CRACOW AUGUST '88
MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA PRAW CZŁOWIEKA KRAKÓW SIERPIEŃ '88

MISTRZEJOWICE 88

Biserica Sf. Maximilian din Cracovia, locul desfășurării Conferinței pentru Respectarea Drepturilor Omului.

DECLARAȚIE

Un genocid cultural se desfășoară în Europa; sînt pe cale să fie distruse 8000 de sate românești, maghiare, germane, sirbești, ucrainiene, conform programului guvernului român de sistematizare a localităților. Satele golite vor fi rase de pe suprafața pămîntului împreună cu monumentele lor istorice și culturale.

Numeroase sate au căzut deja victime acestei politici.

Conferința pentru Drepturile Omului declară că :

-strămutarea masivă și forțată a populației acestor sate este o violare flagrantă a drepturilor lor umane elementare.

-distrugerea acestor localități străvechi este o crimă împotriva culturii universale.

-nu a existat nici un exemplu în timp de pace, în Europa, de o astfel de distrugere a valorilor culturale ca aceea începută acum de către guvernul român.

-este de temut faptul că distrugerea satelor va afecta în mod special populația din Transilvania, care a fost o regiune de coexistență pașnică a mai multor naționalități. Intrucît supraviețuirea acestor naționalități depinde de menținerea localităților lor tradiționale programul de sistematizare și strămutare amenință cu anihilarea unor entități etnice ca cei două milioane de maghiari din Transilvania, resturile comunității germane precum și a altor populații minorități naționale mai mici din Transilvania.

Conferința pentru Drepturile Omului declară că acest proces dramatic constituie responsabilitatea nu numai a guvernului român ci și a tuturor statelor comuniste ale Pactului de la Varșovia. Toate comunitățile politice ale Europei trebuie să-și simtă obligația morală în această problemă, căci o astfel de distrugere nu poate fi tolerată sub falsul pretext al suveranității naționale.

Conferința își exprimă solidaritatea cu naționalitățile asuprite ale României, salută inițiativele recente ale organizației democratice românești România Liberă, condamnă violarea drepturilor omului de către guvernul român și se alătură mișcărilor independente maghiare în acțiunea lor de solidaritate cu populația oprimată din România.

Conferința sprijină propunerea unor foști cetățeni ai României de a declara data de 15 noiembrie, prima aniversare a demonstrației în masă a muncitorilor din Braşov, ca Ziua Protestului Internațional împotriva Dictaturii din România.

Conferința invită toate mișcările democratice din lume ca și toate guvernele din Europa și din alte continente să facă tot posibilul în scopul de a opri monstruosul proiect de sistematizare a localităților și de strămutare forțată a populației din România de către guvernul de la București.

Cracovia 27 august 1988.

Scrisoarea U.M.R.L.

Căte
"România Liberă"
Budapesta

În numele UNIUNII MONDIALE A ROMANILOR LIBERI, care reunește români democrați din 22 de țări din 5 continente, inclusiv România și Ungaria, exprimăm solidaritatea noastră cu APELUL grupării "România Liberă" de la 23 August 1988, al cărui semnatar sînt membri Uniunii noastre și declarăm că sprijinim întru totul acțiunea grupării "România Liberă".

Doru Novacovici
Secretar General

Ion Ratu
Președinte

Scrisoarea Frontului Democrat Maghiar

Gruparea România Liberă
Budapesta

Prieteni !

Apariția grupării România Liberă ne-a întărit deja de mai multe ori convingerea mai veche că într-adevăr există români democrați. Impresia aceea ne-a fost întărită de asemenea de apelul lor din 23 August. De aceea, aderăm cu promptitudine și cu intenții sincere la revendicările apelului, la întărirea solidarității dintre popoarele noastre.

Budapesta, la 23 August 1988.
În numele organizatorilor Forumului Democrat Maghiar: Kodolanyi Gyula scriitor, Biro Zoltan istoric-literar, Csóori Sandor scriitor, Joo Rudolf cercetător științific, Csengey Denes scriitor, Fur Lajos istoric, Lezsak Sandor scriitor, Kiss Gy. Csaba istoric-literar.

Despre ROMANIA LIBERĂ

Continuare din nr.4.

Marcel Maniu - Nu crezi că un-gurii se folosesc de prezența și activitatea politică a refugiaților români pentru a-și atrage profituri politice dăunătoare României?

Cornel Roșca - Îți voi răspunde ca și când n-aș observa că punând astfel problema doar regimul Ceaușescu are de câștigat, căci întrbarea induce două neadăvruri: identitatea regim-țară și aluzia abia voalată la așa-zisul revizionism maghiar, de nimic susținut aici, la fața locului.

Pare deci o întrebare grea și îndreptățită, având în vedere acțiunea sinergică a doi factori insuficient stăpâniți: tradițiile istorice de confruntare pasională în jurul problemei mai generale a Ardealului și lipsa unui program concret de asanare a crizei din România (La intersecția celor doi factori aflându-se chestiunea minorității maghiare și a relațiilor româno-maghiare), program care să fie sprijinit atât de români cât și de unguri.

Noi am propus exact în acest scop, o conferință româno-maghiară la Budapesta, conferință la care să participe largi forțe democratice din afara României și Ungariei și chiar reprezentanți ai fracțiunilor reformatoare din cele două partide comuniste aflate azi la putere în țările noastre. Ideea a fost îndelung aplaudată la Budapesta, dar a rămas neconcretizată. Ungurii au oferit, în luna mai, organizarea acestei conferințe pentru la toamnă, dar mă tem că nici invitații din România și nici diaspora românească nu vor fi în stare să participe la ea, din motive diferite bineînțelese. Cei din România, pentru că nu pot primi vize de ieșire din țară, exilul, pentru că este măcinat de invidii, antipatii și pasiuni divergente, iar România Liberă nu-și poate lua singură răspunderea negocierii și semnării unor ample înțelegeri cu forțele democratice maghiare.

Această lipsă de voință și unitate politică românească se poate să ne coste căci, în aceste condiții factorii cu adevărat determinanți în conturarea soluțiilor viitoare rămân, tot Ceaușescu și ungurii în ansamblul lor. Primul, va distruge în continuare orice puncte de înțelegere și reconciliere, complicând permanent datele problemei în timp ce ungurii, pentru a pune la adă post minoritatea maghiară din România în fața unor eventuale recidive, vor pretinde garanții individuale și colective cât mai largi cu putință, mergând până la autonomia.

Mai cred că poporul român nu va fi de acord să i se impună soluții din afara țării, chiar dacă, în perioada ce va urma după dispariția dictatorului, va fi hotărât să repare triste realități și amintiri din perioada precedentă. Chestiunea va trebui abordată în cadrul intern românesc, de români și maghiari, împreună. Ori-ce bruscare sau arroganță poate declanșa stihile intoleranței și sovinișmului. Mă tem că doar

după sfârșitul dictaturii lui Ceaușescu se va putea verifica măsura în care lecțiile dictatorului au fost însușite. Azi le respingem și datorită faptului că dascălul ce ni le propovăduiește ne repugnă în mod violent.

Sper ca maghiarii să dea dovadă de simț politic și să nu aleagă drumul confruntărilor, convulsiiilor sociale și politice, ale imixtiunii reale în problemele interne ale României, posibilități larg deschise, ca urmare a politicii Bucureștiului, și mai sper ca românii să dea dovadă, la rîndul lor, de maturitate politică, făcînd tot ce-i necesar pentru a repune chestiunea minoritară pe făgașul firesc, tuturor acceptabil.

Să nu neglijăm imensul capital de simpatie și influență maghiară și nici handicapul nostru, al românilor, de a fi a vut, și aparent tolerat un conducător precum a fost Nicolae Ceaușescu. Dar nici să nu ne ploconim în fața acestei poziții impunătoare!

Opoziția internă nu a avut prea mare succes sub dictatura ceaușistă, în timp ce exilul a ales să lupte cu mijloacele cele mai ieftine și zgomotoase. Nici azi după câte știu partea română nu are un program coerent și amplu despre cum vede epoca postceaușescu. În acest context, trebuie spus că, spre lauda minorității maghiare, aceasta, prin intelectualitatea ei, lucrează deja la un program de reforme legislative menit a garanta pe viitor drepturile minorităților din România. Ei au încercat să ia legătura cu România Liberă, pentru a dezbate împreună acest program. Deși România Liberă nu este o alternativă de guvernare și ea are nevoie de largul concurs al tuturor forțelor democratice românești pentru a sprijini sau ameliora propunerile maghiarilor, ne bucură încrederea arătată și vom accepta cu plăcere să discutăm ideile cuprinse în acel proiect.

Așadar, dacă există vreun pericol la adresa României, dar sînt convins că nu există în realitate nici unul, nu colaborarea fortuită dar sănătoasă a României Libere cu maghiarii stă la temelie răului ei, dimpotrivă, lipsa de colaborare, politica sinucigașă și arrogantă a regimului Ceaușescu, dublată de lipsa de consistență și ineficacitatea acțiunilor românilor din exil.

Prin tot ce face, România Liberă încearcă să limiteze dezastrul politic românesc și să ofere o minoră contrapondere măsurilor discreționare și profund dăunătoare imaginare la București, fiind în același timp și singurul partener român în dialogul cu democrații maghiari.

MM.- Cum găsești atitudinea oficialităților maghiare în problema refugiaților și actuala tensiune dintre Budapesta și București?

CR.- Ungaria oficial a păstrat multă vreme discreția referitor la cele ce se întîmplau în România. Si asta, în ciuda curentului de opinie din țară. Acea discreție era izvo-rită din considerente ideolo-

INTERVIU

gice și din nehotărîrea sovieticilor. În felul acesta se tolera o situație gravă cediscre dita ideea de socialism căci, dacă ce se petrece în România este tot socialism, se descurajează orice efort de edificare a acestui tip de societate în stabilă și aberantă.

Prin schimbarea de atitudine, se marchează neta diferență ce separă societatea românească actuală de cea maghiară, se condamnă regimul din România și rezultatele lui, oferindu-se astfel, implicit garanții privind ireversibilitatea căii maghiare de dezvoltare socială. Această atitudine oferă publicului maghiar satisfacții deosebite, avînd în vedere revolta cu care privește el spre atrocitățile regimului azi la putere în România.

Guvernării maghiari au acum prilejul să-și atragă simpatia și sprijinul populației, ambele destul de modeste, în ianuarie curent. Noua orientare poate valora pentru autoritățile maghiare cam cît discursul lui Ceaușescu Din 21 august '68.

Confruntat cu imposibilitatea ținerii promisiunilor kerdariste de bunăstare ascendentă, datorită crizei economice, încolțit de tot mai numeroase grupări opoziționaliste de diverse nuanțe politice, contes tat și părăsit de numeroși membri, partidul comunistilor maghiari este primul beneficiar al noii preocupări politice.

Consider însă că fără îngăduința Moscovei, comuniștii maghiari nu și-ar fi modificat poziția în această chestiune și pentru a fi cinic, mai cred că escaladarea sau atenuarea conflictului cu Bucureștiul rămîne în continuare o opțiune sovietică. Cred că sovieticii au decis că a sosit timpul să întreprindă ceva în vederea lichidării sau ameliorării flagelului ceaușist și au ales să nu-și compromită imaginea sau să compromită acțiunea intervenind direct. Vor lucra prin intermediul Ungariei, susținută de întreaga opinie publică și politică mondială. Lovitura este dibace, căci ungurii nu amenință cu invazia, cum au reputația sovieticii, au interese legitime vis-a-vis de minoritatea maghiară din România și, în plus, au avut dăru-l de a sensibiliza și atrage opinia publică internațională de partea lor, izolîndu-l complet pe Ceaușescu.

Întîmplător, această atitudine dă satisfacție poporului maghiar iar faptul că rușii nu se văd în actualele împrejurări (maghiarii au subliniat discret dar repetat, regretul lor în fața rezervei neutrale a sovieticilor în acest conflict), întărește impresia că Ungaria acționează independent de Moscova, ceea ce excită cu folos sentimentele de mîndrie națională maghiară și la fel de important și util, admirația Occidentului.

O Ungarie devotată reformelor, considerată drept țara cea mai democratică a blocului sovietic, o Ungarie cerînd retragerea sovieticilor în dosul propriilor hotare. o Ungarie

semnînd un amendament NATO la Conferința pentru Cooperare în Europa, seduce azi Occidentul, fiind răsfățată și copleșită de generozitatea lui.

Intr-un cuvînt, Ungaria este gata să ia locul României de după 1968. Dacă este, sau nu un cal troian pentru Occident asta nu pot ști și nici nu îndrăznesc să avansez vreo opinie în această privință.

Prin acceptarea refugiaților și noua atitudine hotărî-tă, de ostilitate față de regimul odios de la București, comuniștii maghiari nu au decît de câștigat. Pe plan intern, ei refac imaginea șifonată a partidului, își asigură un suport în mase, deturneză atenția maghiarilor de la efortul și inconfortul recesiunii economice, privează opoziția de unul din atuurile ei tradiționale și de mare pondere. Pe plan extern, își consolidează imaginea de țară reformatoare, democratică și independentă, calități utile incampania de atragere a simpatiiilor și sprijinului Occidental. Vis-a-vis de Ceaușescu, Ungaria dobîndește un ascendent covârșitor fiind îndreptățită a interveni nu doar în apărarea minorității maghiare ci, să pledeze și în favoarea majorității române, refugiații români din Ungaria, prin prezența și activitatea lor acolo, oferind părții maghiare un mandat în alb în acest sens.

MM.- Dacă, prin absurd, România Liberă ar fi consultată la elaborarea direcțiilor fundamentale ale politicii românești în perioada postceaușescu, ce propuneri ar prezenta?

CR.- Considerăm următoarele priorități:

1) curățirea aparatului de stat și de partid de membrii săi corupți și compromiși prin colaborare cu trustul politic al familiei Ceaușescu.

2) acordarea de reparații și garanții temeinice privind viitorul tuturor minorităților din România.

3) acordarea de drepturi și libertăți cetățenești și comunitare celor puțin la nivelul celor aflate în vigoare și uz în Ungaria vecină;

4) reforme economice și politice de profunzime.

Ca direcție generală vedem un viitor asigurator și sănătos doar într-o competiție victorioasă cu Ungaria. Pe toate planurile. Avem obligația să facem ca România să devină, în cel mai scurt timp, mai atractivă decît Ungaria. Există surse economice, umane și o situație generală privilegiată pentru a surclasa Ungaria în această competiție și nimeni nu s-ar opune azi unui program ca acesta. Nici în țară, nici în afara ei. Dimpotrivă, cred că ne-am bucura de simpatia și sprijinul tuturor, recapitalizînd simpatie, influențe politice și ajutoare economice atît din Est cît și din Vest.

Intr-o țară în care minoritarii ar fi mîndri să trăiască, evident că și majoritarii s-ar simți la fel de bine. Nelichidînd potențialul actual de mulțumire minoritară, ne acordăm în viitor prilejul unor permanente frămîntări sociale și naționale, instabilitate internă cu întreg cortegiul de implicații politice și economice, culminînd cu intervențiile Ungariei și Germaniei în favoarea minorităților respective.

DESPRE SPONSOR

SPONSOR-cuvînt care înseamnă "susținător" (o persoană care răspunde de altă persoană). Fără sponsor, nimeni nu poate fi primit în U.S.A.. Sponsor poate fi atât o persoană particulară, cît și o organizație. Cel mai avantajos pentru un proaspăt venit în Statele Unite este să fie sponsorat de către o biserică, deoarece, în unele cazuri, în special cînd sponsorul este o biserică catolică, refugiatul se bucură de un ajutor pe care nu multe organizații și-l permit. De exemplu, cumpărarea a tot ceea ce este necesar unei familii la început de drum, de la îmbrăcăminte pînă la mobilă. De regulă, fondurile bănești ale diferitelor organizații nu sînt prea mari, așa încît și o sumă inițială de 100 de dolari dată drept ajutor poate fi considerată ca un noroc. Oricum, este o dovadă a bunului simț din partea refugiatului să nu pretindă prea mult de la sponsorul său mai ales dacă acesta este o persoană particulară. Aceasta este un voluntar și prin gestul său face doar o faptă bună. El va trebui să se învoiască de la servicii să vă însoțească pe la diferite organizații cu care trebuie să intrați în contact, conform legii așa că respectivul are numai bătaie de cap de pe urma gestului său creștinesc de a-și ajuta aproapele.

Oricum, dacă cineva dorește să sponsoreze un prieten, o rudă sau pur și simplu un cunoscut, sponsorul trebuie să dovedească faptul că are un venit suficient pentru a-l ajuta pe refugiat 30-90 de zile de la data intrării în Statele Unite așa cum se specifică în angajamentul semnat. O altă obligație voluntar asumată este ajutorul necesar în orice problemă în perioada menționată mai sus. După maxim 90 de zile, responsabilitățile liber asumate de sponsor iau sfîrșit. Această perioadă de timp este considerată drept suficientă pentru ca refugiatul să stea pe propriile-i picioare.

Din experiența unor sponsori a rezultat faptul că unii refugiați se complac în situația de a fi dădăciți de a aștepta totul de la sponsor, mai mult, circula legenda că sponsorul s-ar bucura de mari avantaje materiale de pe urma atitudinii sale umanitare, ceea ce nu este adevărat. Beneficiarul trebuie să plece de la premiza că ajutorul primit este dezinteresat și că după 90 de zile el va fi în stare să se descurce singur. În acest răstimp, va avea WELFARE-ul (ajutorul social) asigurat (dacă nu un serviciu), asistență medicală, școală engleză și alte asemenea necesități. Deci, atitudinea normală a refugiatului față de sponsor trebuie să fie de recunoștință nu de revendicări absurde. Tot ceea ce se poate aștepta de la sponsor este casă și masă, precum și ducerea la autorități a refugiatului, pentru întocmirea formalităților. Alături de cele amintite mai sus, se mai adaugă SOCIAL SECURITY CARD (carte de identitate, de fapt legitimație de asigurări sociale) precum și DRIVING LICENSE (permisul de conducere).

După "Săptămîna Muncheneză"

CONSIDERIND că respectarea demnității, inerența tuturor membrilor familiei umane și a drepturilor lor egale și inalienabile este baza libertății justiției și a păcii în lume;

considerînd ca necunoașterea și disprețuirea drepturilor omului au dus la acte de barbarie ultragiante pentru conștiința umanității și ca apariția unei lumi în care ființele omenesti vor fi libere să vorbească și să creadă, eliberate de teroare și de mizerie, a fost proclamată ca aspirația cea mai înaltă a omului obișnuit;

considerînd că este esențial ca drepturile omului să fie protejate de un sistem de legi pentru a se evita ca omul să fie constrins să folosească mijlocul suprem, care este revolta împotriva tiraniei și opresiunii;

considerînd că popoarele Națiunilor Unite au proclamat din nou, în Carta, încrederea lor în drepturile fundamentale ale omului, în demnitatea și valoarea bărbaților și femeilor, că sînt hotărîte să favorizeze progresul social și să instaureze condiții mai bune de viață, într-o libertate mai deplină;

considerînd că Statele membre s-au angajat să asigure, în cooperare cu Organizația, respectarea efectivă și universală a drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

considerînd ca o concepție comună a acestor drepturi și libertăți este de cea mai mare importanță pentru realizarea deplină a acestui angajament;

considerînd că este esențial să se încurajeze dezvoltarea relațiilor de prietenie între națiuni;

Adunarea Generală proclamă prezenta Declarație a drepturilor omului ca reprezentînd idealul comun pe care toate popoarele și toate națiunile vor trebui să se străduiască să-l realizeze, pentru ca toți indivizii și toate națiunile

le vor trebui să se străduiască să se dezvolte, prin interme-

Declarația Universală a Drepturilor Omului

Paris, 10 decembrie 1948

cul învățămîntului și educației respectarea acestor drepturi și libertăți și să asigure prin aceasta, cu măsuri progresive de ordin național și internațional, recunoașterea și aplicarea lor universală și efectivă, atît printre populațiile Statelor membre în sine, cît și printre cele ale teritoriilor de sub jurisdicția lor;

Articolul întâi: Toate ființele omenesti se nasc libere și egale în demnitate și în drepturi. Ele sînt dotate cu rațiune și conștiință și trebuie să acționeze unele față de celelalte într-un spirit de fraternitate.

Art. II: Fiecare poate să se prevaleze de toate drepturile și de toate libertățile proclamate în prezenta Declarație fără nici un fel de deosebire, în special de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau de orice altă opinie, de origine națională sau socială, avere, naștere sau de orice altă situație. În plus, nu va fi făcută nici un fel de deosebire între persoane bazată pe statutul politic, administrativ sau internațional al țării sau teritoriului al cărui cetățean este, fie că acest teritoriu este independent, sub tutela sau nu, autonom sau suferă orice altă limitare a suveranității.

Art. III: Orice individ are drept la viață, la libertate și la securitatea persoanei sale.

Art. IV: Nimeni nu va fi ținut în sclavie, nici servitudine; sclavia și comerțul de sclavi sînt interzise sub toate formele lor.

Art. V: Nimeni nu va fi supus torturii și nici pedepselor sau tratamentelor crude, inumane sau degradante.

Art. VI: Fiecare are dreptul la recunoașterea în toate lo-

curile a persoanei sale juridice.

Art. VII: Toți sînt egali în fața legii și au dreptul, fără deosebire, la protecție egală din partea legii. Toți au dreptul la o protecție egală împotriva oricărei discriminări care ar viola prezenta Declarație și împotriva oricărei provocări la o astfel de discriminare.

Art. VIII: Orice persoană are dreptul la o recunoaștere efectivă în fața jurisdicțiilor naționale competente, împotriva actelor care violează drepturile fundamentale care îi sînt recunoscute de Constituție sau de lege.

Art. IX: Nimeni nu poate fi arestat, deținut sau exilat în mod arbitrar.

Art. X: Orice persoană are dreptul ca, în egalitate deplină, cauza sa să fie ascultată în mod echitabil și public, de un tribunal independent și imparțial, care va decide fie asupra drepturilor și obligațiilor sale, fie asupra temeiului oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa.

Art. XI. 1° Orice persoană acuzată de un act delictuos este considerată inocentă pînă cînd vinovăția sa a fost stabilită în mod legal în cadrul unui proces public în care toate garanțiile necesare apărării sale i-au fost asigurate.

2° Nimeni nu va fi condamnat pentru acte sau omisiuni care în momentul în care au fost comise, nu constituiau un act delictuos conform dreptului național sau internațional. La fel, nu va fi aplicată nici o pedeapsă mai grea decît aceea care era aplicabilă în momentul în care a fost comis actul delictuos.

Art. XII: Nimeni nu va fi obiectul amestecurilor arbitrare în viața sa particulară, în familia sa, domiciliul sau în corespondența sa, nici al lezării onoarei și reputației sale.

continuare
in pag 5

CITEVA IDEI

Dacă s-ar face o listă cu personalitățile politice democratice care l-au vizitat s-au au fost vizitate de Ceaușescu - Charles de Gaulle, Harold Wilson, Willy Brandt, Richard Nixon, Gerald Ford, Jimmy Carter, regi și regine etc. etc. - și care astfel au investit un enorm capital politic în acesta, s-ar înțelege mai bine ce se întîmplă acum în România.

Toți cei care în numele unei iluzorii independențe au investit capital politic în Ceaușescu, neinteresați de opinia și interesele românilor însuși ar trebuie să se simtă astăzi coparticipanți ai tragediei românești, desigur numai în cazul în care activitatea politică presupune memorie, presupune eticul.

Orice intelectual român care se gîndește la dizidență, știe că dacă începe nu poate să continue. Mai devreme sau mai tîrziu, mai de bună voie s-au mai silit, va părăsi țara. Celor cîtorva excepții (ca Mihai Boțez) nu li se aplică același tratament, tocmai în ideea ca străinătatea să nu poată vedea ceea ce, de altfel, este atît de străveziu. Oamenii simpli, cei necunoscuți, riscă mult mai mult: în cel mai bun caz sînt mutați în alte localități, în cel mai rău caz sînt mutați pe lumea cealaltă. Cu toate acestea au încercat destui, atît intelectuali cît și muncitori, dar dizidența reală e a unui popor întreg, dizidență care s-a plătit cu mizerie și suferință și cu destule victime omenesti. Pentru a fi înțeleși acest fel de dizidență, înainte de a fi disprețuită ar trebui cunoscută firea românului.

Ceea ce nu se prea înțelege în țările vecine, adică în țările socialiste, este măsura în care Ceaușescu a reușit și reușește în continuare să-i îndepărteze pe românii însuși de socialism, lucru mult mai important decît proasta propagandă făcută socialismului în general.

Cei care cer astăzi românilor din interior să facă ceva par a fi aceeași cu cei care laudau ieri independența lui Ceaușescu. Încă din 1977, Paul Goma atrăgea atenția, de la București că "românii se găsesc sub ocupație românească".

Un merit special revine lui Janos Kadar, care timp de zece ani nu s-a văzut cu Ceaușescu. Oare de ce? Ar trebui întrebate.

— continuare din pag 4

Orice persoană are dreptul la protecția legii împotriva unor asemenea amestecuri sau a unor astfel de lezări.

Art.XIII.1° Orice persoană are dreptul să circule liber și să -și aleagă domiciliul în interiorul unui Stat.

2° Orice persoană are dreptul să părăsească orice țară, inclusiv țara proprie și să revină în țara sa.

Art.XIV.1° În fața persecuției, orice persoană are dreptul să caute azil în alte țări.

2° Acest drept nu poate fi invocat în cazul urmărilor bazate în mod real pe o crimă de drept comun sau pe activități contrare principiilor și scopurilor Națiunilor Unite.

Art.XV.1° Fiecare individ are dreptul la o cetățenie. Nimeni nu poate fi privat în mod arbitrar de cetățenia sa și nici de dreptul de a-și schimba cetățenia.

Art.XVI.1° Incepând cu vârsta matură, bărbatul și femeia, fără nici un fel de restricție în ceea ce privește rasa, cetățenia sau religia au dreptul să se căsătorească și să-și întemeieze o familie. Ei au drepturi egale cu privire la căsătorie, în timpul căsătoriei și după desfacerea ei.

2° Căsătoria nu poate fi încheiată decât cu liberul consimțământ al viitorilor soți.

3° Familia este elementul natural și fundamental al societății și are dreptul la protecția societății și a Statului.

Art.XVII. Orice persoană, atât singură cât și în colectiv, are dreptul la proprietate.

2° Nimeni nu poate fi privat în mod arbitrar de proprietate.

Art.XVIII. Orice persoană are dreptul la libertate de gândire, de conștiință religioasă; acest drept implică libertatea de a-și manifesta religia sau convingerea, singur sau în comun, atât în public cât și în particular, prin învățare, practici, cult sau prin îndeplinirea ritualurilor.

Art.XIX. Orice individ are dreptul la libertatea de opinie și de expresie, ceea ce implică dreptul de a nu fi hărțuit pentru opiniile sale precum și a căuta, primi și răspîndi, fără a ține cont de granițe, informații și idei prin orice fel de mijloace de expresie.

Art.XX.1° Orice persoană are dreptul la libertatea de întrunire și de asociație pașnică.

2° Nimeni nu poate fi obligat să facă parte dintr-o asociație.

Art.XXI.1° Orice persoană are dreptul să ia parte la conducerea treburilor publice ale țării sale, fie direct, fie prin intermediul reprezentanților în mod liber aleși.

2° Orice persoană are dreptul să aibă acces, în condiții de egalitate, la funcțiile publice ale țării sale.

3° Voința poporului este baza autorității puterii publice; această voință trebuie să se exprime prin alegeri cinstitute, care trebuie să aibă loc în mod periodic, prin sufragiu universal egal și prin vot secret sau urmînd o procedură echivalentă, care să asigure libertatea votului.

Art.XXII. Orice persoană, ca membru al societății, are dreptul la securitate socială; ea este îndreptățită să obțină satisfacerea drepturilor economice, sociale și culturale indispensabile demnității sale și liberei dezvoltări a personalității sale, datorită efortului național și cooperării internaționale, ținînd cont de organizarea și de resursele fiecărei țări.

Art.XXIII.1° Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii sale, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă și la protecție împotriva șomajului.

2° Fiecare are dreptul, fără nici un fel de discriminare, la un salariu egal pentru o muncă egală.

3° Oricine lucrează are dreptul la o remunerare echitabilă și satisfăcătoare care să-i asigure, lui și familiei sale, o existență conform demnității

umane și completată, dacă este cazul, prin orice alte mijloace de protecție socială.

4° Orice persoană are dreptul de a înființa împreună cu altele, sindicate și să se afilieze la sindicate pentru apărarea intereselor sale.

Art.XXIV. Orice persoană are dreptul la odihnă și la timp liber și în special, la o limitare rezonabilă a duratei muncii și la concedii periodice plătite.

Art.XXV.1° Orice persoană are dreptul la un nivel de viață suficient pentru asigurarea sănătății sale, a bunăstării sale și a familiei sale, în special pentru alimentație, îmbrăcăminte, locuință, îngrijiri medicale, de asemenea la serviciile sociale necesare: ea are dreptul la securitate în caz de șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrînețe, sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor sale de subsistență în urma unor circumstanțe independente de voința sa.

2° Maternitatea și copilăria au drept la un ajutor și o asistență specială. Toți copiii, fie că sînt născuți legitim sau ilegitim, se bucură de aceeași protecție socială.

Art.XXVI.1° Orice persoană are dreptul la educație. Educația trebuie să fie gratuită, cel puțin în ceea ce privește învățămîntul elementar și fundamental. Învățămîntul tehnic și profesional trebuie să fie generalizat; accesul la studiile superioare trebuie să fie deschis în egalitate deplină tuturor, în funcție de meritul lor.

2° Educația trebuie să aibă ca scop dezvoltarea deplină a personalității umane și întărirea respectului față de drepturile omului și de libertățile fundamentale. Ea trebuie să favorizeze înțelegerea, toleranța și prietenia dintre toate națiunile și toate grupurile rasiale sau religioase, ca și dezvoltarea activităților Națiunilor Unite pentru menținerea păcii.

3° Părinții au cu prioritate dreptul să aleagă genul de educație care să fie dată copiilor lor.

Art.XXVII.1° Orice persoană are dreptul să participe în mod liber la viața culturală a comunității, să se bucure de arte și să participe la progresul științific și la binefacerile care rezultă din acesta.

2° Fiecare are dreptul la protejarea intereselor morale și materiale decurgînd din orice lucrare științifică, literară sau artistică a căreia îi este autor.

Art.XXVIII. Orice persoană are dreptul ca pe plan social și internațional să domnească o astfel de orînduire încît drepturile și libertățile enunțate în prezenta Declarație să-și poată afla efect deplin.

Art.XXIX.1° Individul are datorii numai față de comunitatea în care este posibilă dezvoltarea liberă și deplină a personalității sale.

2° În exercitarea drepturilor și în folosirea libertăților sale, fiecare nu este supus decât limitărilor stabilite de lege în mod exclusiv în vederea asigurării, recunoașterii și respectării drepturilor și libertăților aproapelui și în scopul satisfacerii exigențelor juste ale moralei, ordinii publice și a bunăstării generale într-o societate democratică.

3° Aceste drepturi și libertăți nu vor putea fi în nici un caz exercitate în mod contrar scopurilor și principiilor Națiunilor Unite.

Art.XXX. Nici o dispoziție a acestei Declarații nu poate fi interpretată ca implicînd pentru un Stat, o grupare sau un individ, un drept oarecare de a se deda unei activități sau să îndeplinească un act vizînd distrugerea drepturilor și libertăților care sînt enunțate aici.

Traducere de Iovănescu Emil

Chimia este pasiunea savantului de "Reputație Mondială", D-na Academician Doctor Inginer ELENA CEAUSESCU. În Moldova, în orașele Rognov, Săvinești, Onești, etc. combinatele chimice își varsă rezidurile în râurile din apropiere care la rîndul lor se varsă în Siret. Acest mare bazin piscicol de altădată, în prezent a devenit o cloacă. Fauna și flora Siretului au dispărut aproape complet, cu puține excepții, ca de exemplu CRAPUL care a reușit să se adapteze epocii ceașiste printr-o dezvoltare anormală, solzi zbirliți, ochi bulbucați, cu o carne necomesibilă, cu gust și miros de petrol și substanțe chimice. Problema cea mai gravă este irigarea a sute de mii de hectare cu apă din Siret. Se irigă legume, fructe, pășuni. Românii consumă roadele pămîntului cu încărcătura lor de toxine. Citez aici cuvintele unui medic din Moldova: "carnea noastră, a copiilor noștri, are același miros ca aceea a pește lui din Siret. Incidența TERATOAMELOR (malformații congenitale) este catastrofală la noi-născuți. La adulți, pancreatita face ravagii."

Delta Dunării, acest peisaj de basm, unde trăiesc nenumărate specii de animale, această rezervă naturală, paradisul lebedelor și a pelicanilor riscă să fie distrusă de către regimul de la București în vederea așa-zisei sistematizări

continuarea
în pag 6

ROMANIA PITOAREASCĂ

ROMANIA, una din țările cele mai frumoase din Europa, cu munți, mare, râuri și cu Delta o țară care ar trebui să fie locul preferat de vacanță al multor turiști din lumea întreagă, a devenit datorită conducerii de la București, un pericol ecologic.

Viața dificilă din țară a obligat populația la o luptă individuală pentru supraviețuire care nu-i permite preocupări în domeniul protejării naturii. Lipsa de informații în această problemă, face imposibilă o evaluare precisă, în cifre, a poluării apelor, aerului și solului din România. Dacă problemele economice și politice ale românilor sînt, după expresia preferată a conducătorului, probleme interne, problemele ecologice nu cunosc granițe. Astfel, în domeniul Centralelor Electrice Nucleare domeniu în care toate statele nu preocupă decât pentru securitatea reactoarelor, guvernul de la București nu a renunțat la celebrele economii de

materiale. Centrala de la Cernavodă fiind construită cu reduceri de materiale pentru a fi mai ieftină. Subțierea zidurilor de beton și de plumb a fost unul din motivele tensiunii existente între România și firma canadiană care a vîndut proiectul. Dacă la Cernavodă, un nou Cernobil, o catastrofă nucleară este posibilă în viitor, în ceea ce privește Combinatul de la Giurgiu, așezat chiar lângă Podul Prieteniei Româno-Bulgare, se știe în mod precis că el constituie o problemă veche, motivul amozității dintre guvernele României și Bulgar. Nu o singură dată, populația orașului Russe a fost văzută, la televiziunea bulgară, cu batiste la nas, în ceața cenușie provocată de emansiunile de gaze ale combinatului de la Giurgiu.

Dacă se poate spune că ROMANIA are o viață neagră, cei din Copșa Mică au neagră nu numai viața, dar și localitatea lor. Combinatul care funcționează aici, a reușit să transforme

orașul într-un peisaj de film științifico-fantastic, în care casele, frunzele copacilor, iar ba, totul este negru.

Alte cazuri mai cunoscute sînt la Feldioara-zona infectată radioactiv, la Mîdia-Năvodari Combinatul Petrochimic, la Comarnic-combinatul de ciment și tuat în mijlocul orașului, la Slatina-rezidurile combinatului de aluminiu sînt deversate în Olt, la Tîrgu-Mureș-combinatul chimic construit în împrejurimile orașului face imposibilă viața oamenilor cu norii de amoniac și de acid azotic. În absența instalațiilor de epurare a gazelor și a fumului instalații foarte scumpe, combinatul chimic Baia Mare elimină în atmosferă cantități imense de plumb, sulf și cupru. În țara noastră nu există bani pentru protecția mediului înconjurător, nu există bani pentru protejarea sănătății oamenilor. Locuitorii din Baia Mare își înmormîntează părinții și prietenii decedați în urma neoplasmelor pulmonare, trecînd pe lângă portretele surzătoare ale lui Ceaușescu. O altă problemă a acestui oraș sînt bolile de piele provocate de sulf din atmosferă.

continuare din pag. 3

MM.- Politica maghiară față de minoritățile naționale din Ungaria, poate fi considerată drept un bun exemplu pentru România?

CR.- Din toate punctele de vedere. Nu intrăm în detalii, căci, se cunosc. Ungaria, adoptând o politică liberală și generoasă față de minorități, a dobândit rezultate spectaculoase în chiar asimilarea voluntară a minorităților. Ceea ce n-a reușit de-a lungul secolelor, prin teroare și șantaj, a reușit în câteva decenții, prin toleranță, respect și solicititudine.

Ecuația este deosebit de simplă. O minoritate hăituită și amenințată violent își strânge rîndurile și legăturile cu patria-mamă, radicalizându-se, evacerbînd sentimentul național. O minoritate ce nu se simte minoră și dușmănită, se risipește fără complexe în toată țara, membri ei fiind chemați de interese economice și sociale dintre cele mai diverse. Ori, dispersarea este începutul asimilării.

Poporul maghiar pur nu există. Toți cei pe care i-am cunoscut în Ungaria aveau în venele lor procente "ingrijorătoare" de sînge german, românesc, slovac, evreiesc, țigănesc, sîrbesc, fără ca prin aceasta să se simtă, sau să fie considerați, mai puțin maghiari. Dimpotrivă, deși are un caracter anecdotic, este purul adevăr, cel mai tenace și obtuz naționalist maghiar, pe care l-am cunoscut la Budapesta, se numea Reinhardt Stefan și era șvab cu ușoare urme de slovac și ungur. Premierul Grosz și președintele Ungariei, sînt alte două cazuri ilustre de maghiari cu ascendență minoritară, lor adăugîndu-li-se multe alte personalități din guvern, din partid sau din lumea artelor și a culturii maghiare. Se pare că ungurii au acceptat în mod deliberat aceste numiri la vîrf, conștient pe aptitudinile specifice minoritarilor șvabi și evrei, în dorința lor de a oferi țării cea mai capabilă garnitură de conducere acum, cînd țara traversează un moment de criză. În orice caz, nimeni nu se simte ofensat și optimist în actuala împrejurare și nimeni nu s-a gîndit să lege accesul la funcțiile de puritatea națională a candidaților.

Cînd refugiații români din Ungaria au solicitat sprijinul frătesc al minorității românești de aici, au putut constata că se găseau în fața unor unguri ce-și mai aminteau și româna. Si dacă populația maghiară ne-a ajutat mult, nu pot spune despre minoritarii români că se îmbulzeau să o ia înaintea ungarilor...

Cu toate acestea, au toate drepturile și posibilitățile pentru a simți gîndi și vorbi românește (grădinițe, școli, cămine, biblioteci, ziare și reviste, cărți și emisiuni de radio și televiziune, biserică). Prin contrast, un bănațean român prin venele căruiua curg cîteva procente de sînge maghiar, german sau sîrbesc își va aminti cu mîndrie acest lucru, făcînd totul spre a-l putea dovedi începînd cu vorbirea limbii respective.

Cu prilejul recensămintelor populației, minoritarii dobîndesc numeroși aderenți din rîndul acestor descendenți îndepărtați. Pe români îi jenează azi condiția de majoritari în numerele cărora proliferază bizuzării de tot felul, culminînd cu viața subumană, acordată întregii populații de un conducător român, aflat în fruntea unui partid și stat român xenofob și primitiv.

MM.- Cum vezi sfîrșitul conflictului ce-i opune activ pe maghiarii lui Ceaușescu?

CR.- Ungurii din această parte a lumii, și subliniez aici contrastul cu cei din Occident, uneori exagerați și tendențioși, au dreptatea și evidența de partea lor. De asemenea, Ungaria beneficiază de simpatia și solidaritatea lui mii civilizate, dar și de sprijinul ocult al sovietelor.

Ceaușescu este singur, izolat, abandonat pînă și de români, care susțin pasiv partea maghiară.

După ce în tinerețe s-a dovedit a fi fost un politician abil, Ceaușescu este azi un om bătrîn, cu inteligența politică uzată și epuizată, acționînd sub impulsul stărilor de furie împotriva propriului popor și de neputință răutăcioasă. Deși, cu gîndul la cele douăzeci și trei de milioane de concetățeni, sufăr la fiecare gest politic absurd pe care îl comite, încercînd în același timp și o satisfacție, căci cu fiecare greșală, se scufundă și mai tare iar sfîrșitul puterii lui malefice se apropie și mai

mult. Pare incapabil și nedoritor să-și mai îndrepte situația, oferindu-și un sfîrșit de domnie mai demn. Va pierde. Este deja un învins și rezistența lui se numără în luni și zile bineînțelese, dacă Ungaria, sovieticii și comunitatea internațională nu vor comite eroarea de a-i lăsa răgazul să continue, slăbind presiunea.

Singura necunoscută, rămîne, unde vede Budapesta încheierea ostilităților. Altfel spus, unde va înțelege să se oprească, aflîndu-se deja pe teren străin drepturilor ei de vecină și patrie spirituală a minorităților unguri din România. Va trebui să-și măsoare foarte bine gesturile căci, dacă sovieticii nu intervin deschis în conflictul maghiaro-ceușist, cu atît mai puțin vor interveni într-unul maghiaro-român căci prin dispariția lui Ceaușescu, datele problemei se modifică, autoritatea morală și drepturile Budapestei căpătînd contururi și limite precise.

MM.- Crezi că frontierele de vest ale României vor fi contestate de unguri în viitor?

CR.- Frontierele României sînt juste în partea ei de vest, și Nord-Est unde, prin contururile lor, reprezintă o mare nedreptate și o insultă adusă poporului român ce - și vede peste patru milioane de frați ruși și înstrăinați de trupul națiunii.

Istoricii maghiari cunosc ambele adevăruri, pe primul confirmîndu-l implicit, în voluminoasa "Istoria Ardealului". Pentru mulțimea de unguri însă cartea aceasta a devenit un trofeu, prin furia cu care a fost atacată la București. Cei mai mulți nu-i cunosc conținutul și, în general, ei trăiesc într-o gravă ignoranță istorică, hrînind orgoliul național cu legende istorice și nostalgii monarhiste.

Nu cunosc carente revizioniste în Ungaria și, oricum, atîta timp cît garantul frontierei româno-maghiare este Uniunea Sovietică, posesoarea celor mai avantajoase și disputabile avantaje din Europa, status quo-ul va fi respectat. Iar cînd URSS nu va mai fi în stare să-și garanteze nici propriile sale frontiere, vom ști să le apărăm pe ale noastre împotriva oricui căci, pentru români, ele sînt sfinte!

Transparența frontierelor este cu totul altceva și, în contextul integrării europene,

al libertăților de mișcare și comunicație, la care aspiră, firesc, și poporul român, ideea o admitem și o sprijinim cu dragă inimă.

MM.- Înțeleg acum mai bine de ce considerați perfidă întrebarea referitoare la profiturile politice maghiare în dauna României.

CR.- Mă bucur. Să sperăm că vor înțelege și cei care prin comentariile lor plătite, au făcut necesar acest interviu. Un principiu foarte frumos, pe care l-am găsit fericit exprimat, spune: "Nu critica ceea ce au făcut alții, dorind să servească o cauză românească. Fă tu mai bine". Vreau să cred că pe viitor se va renunța la a mai inhăma sentimentele și rațiunile românești la carul șubred al dictaturii ceușiste.

MM.- În curînd vei pleca din Ungaria. Ce se va întîmpla cu "România Liberă" și ce intenții ai pentru viitor?

CR.- "România Liberă" există și va dăinui. Voi sînteți România Liberă, toți cetățenii României care luptați în țară, aici, în Ungaria sau în Exil pentru democrație, libertate și demnitate în țara noastră. Eu sînt doar unul din părinții ei și am îndrumat-o, ajutînd-o să crească și să se impună. Filiala din Budapesta este de acum matură și puternică.

Mă cheamă alte orizonturi și alte misiuni. Exilul românesc este o uriașă forță somnolînd. În curînd România Liberă și restul organizațiilor opoziționiste românești vor avea reală nevoie de competență și sprijinul milionului de români risipiți în occident pentru ca, împreună, să putem recupera timpul pierdut și să controlăm, de o manieră încă necunoscută și nevăzută, traiectoria spre democrație și libertate a României de mîine.

Asumîndu-și Exilul rolul real și activ ce-i revine, întărîndu-și coeziunea și înnoindu-și în mod radical scopul și mai ales tehnicile de luptă împotriva totalitarismului, am convingerea că generația noastră va cunoaște izbînda reînnoierii într-o Românie așa cum ne-am visat-o iar noi, români, după ce am fost decenii de-a rîndul Ceaușerăuși, vom produce rezultate și practici demne de a fi copiate și considerate cu respect.

Continuare din pag 5

a terenurilor agricole. Într-o țară ca a noastră, cu atîtea cîmpii și terenuri agricole, este inadmisibil ca Delta să cadă pradă ideilor demențiale ale familiei Ceaușescu. Este nedrept și inuman ca splendidele păsări și animale ale Delta să fie sacrificate pe altarul "Revoluției Agrare" și al planului de sistematizare a teritoriului.

Proiectul demolării satelor riscă să devină un pericol ecologic cu urmări imprevizibile. Chiar și Bucureștiul a căzut pradă poluării. Din cauza întreprinderilor și a numeroșilor demolări, norii de praf sînt prezenți în toate cartierele Bucureștiului.

Punctul terminus al rețelei de canalizare a combinatului chimic de la Năvodari, unul dintre cele mai mari în Europa este Marea Neagră. Consecința o reprezintă duhoarea a sute

de mii de meduze, stridii și alge în descompunere, aruncate de valuri pe plajă. Din cauza noilor diguri ale combinatului petrochimic și ale noului port Midia, direcția curenților marini s-a modificat, avînd ca rezultat îngustarea plajei și apariția unor zone de pericol, ca de exemplu zona dintre hotelurile Parc și Lido din Mamaia.

Cu foamea lui nesătioasă pentru valută, conducătorul a conștientizat că pe teritoriul național să fie depozitate substanțe toxice și radioactive străine, de unde scandalul de la Sulina cu țapii lui ispășitori. Bitumul, o dată cu restricția produselor petroliere, a devenit o altă problemă națională. "În lumina indicațiilor prețioase ale tovarășului Ceaușescu conform cărora toate materialele trebuie să fie refolosite, a fost refolosită și o parte din substanțele toxice depozitate la Sulina pentru fabricarea asfaltului de pe Bulevar-

dul Lenin din Constanța. Eforturile cetățenilor de a planta flori și iarbă în spațiile verzi ale acestui Bulevard, au fost zădărnice de acțiunea substanțelor nocive conținute în asfalt.

Aceste cazuri nu constituie decît o mică parte din realitatea și suferințele de zi cu zi ale celor 23 de milioane de ființe omenești care se bucură încă de binefacerile și de libertățile Democrației Socialiste în închisoarea condusă de Ceaușești.

Punem întrebarea: După dispariția acestei rugini a României, după dispariția acestor odioase familii avînd în frunte pe tiranul cu mîinile pătate de sînge, cine va fi în stare să înlăture pămîntul toxic și să-l înlocuiască cu pămînt sănătos?

Cine va putea vreodată răspunde la întrebarea copiilor malformați născuți în "Epoca

de Aur": mămică, eu de ce m-am născut așa?

Dumitru Virgil Bogdan
Iovanescu Emil

6
S
E
P
T
E
M
B
R
I
E
1
9
8
8

CONCERT
PIANO
DREPTUR
LE

OMULUI

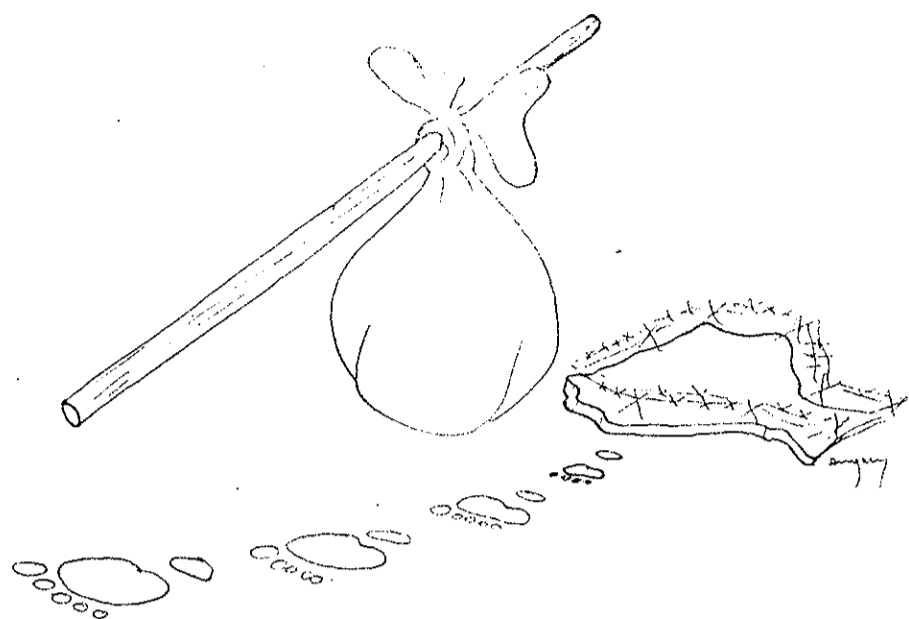
HUMAN RIGHTS NOW!

Pentru refugiații romani

BILETE GRATUITE!

Pagina Literară

*****

PETRU ROMOSAN

Născut în anul 1957, la Orăștioara de Sus județul Hunedoara. Este membru al Uniunii Scriitorilor din R.S.R.
A tipărit: "Ochii lui Homer" - Editura Dacia 1977, pentru care a primit premiul Uniunii Scriitorilor.

"Comedia literaturii editura Albatros-1980.

"Rosa canina" - editura Cartea Românească-1982.

Din anul 1982 nu a mai reușit să tipărească. A reușit să treacă ilegal în Ungaria după o tentativă nereușită.

Animalul politic

Animalul politic prin ramurile verzi/
visează sânge.
Animalul politic coarne în coarne cu animalul politic,
animalul politic triumfa.
Domnul animal politic braț la braț cu domnul animal politic/
și
doamna animal politic braț la braț cu doamna animal politic./
Doamna animal politic se felicita:/
"O coronită cu flori roșii la sfârșitul anului școlar înseamnă foarte mult"./
Si în plus:/
copilul animal politic a recitat atât de frumos poezii politice./
Animalul politic coarne în coarne cu animalul politic,
animalul politic triumfă din nou./
Preotul animal politic:
"Dumnezeu binecuvintează sfânta taină a căsătoriei"/
Tinerele animale politice se sărută, roșesc./
Domnul animal politic braț la braț cu doamna animal politic/
și peste Marea Neagră se lasă noaptea./

Animalul politic bătrîn își amintește./

Petru Romoșan.

Casa scriitorilor.

Calea Victoriei 115.

Din ce în ce mai puțini,
din ce în ce mai pămîntii,
din ce în ce mai aproape,
murmură groaznic: "Arta, arta"

Doi-trei se umflă în pene:
"Eu îl văd pe Dionysos!"

Cu o mîină comică alungă muștele:/
din ce în ce mai multe,
din ce în ce mai negre,
din ce în ce mai mici,

"Noi vrem să trăim, noi vrem să trăim, / vom purta masca tot anul.

Petru Romoșan.

Versuri de primăvară

Un șobolan se roagă de dumnezeul șobolanilor să-i aducă înainte otrava dar prin părțile noastre dumnezeul acesta nu mai are nici o putere. Un șoarece de casă (cu inima purice) intră în cursă dar cursa e defectă de o sută de ani. Un iepure de câmp se așează școlărește în bătaia puștii dar milițianul, singurul posesor de pușcă, e iarăși beat.

Prin părțile noastre și moartea e o comedie. /
Nici frînghia nu-i bună de spînzurat. /
Si otrava-i dulceață de mure Petre, Petre, primăvara asta nu-i o comedie. /

Mi se spune că în țara mea mai sînt mînăstiri care mai pot fi numite astfel. Si de asemenea aud: mai sînt locuri și oameni, unde, în care mai persistă viața. Eu nu știu (am o scuză, sînt atât de tînăr) dar nu pot decît să sper că mai sînt locuri și oameni și mînăstiri, locuri și oameni și mînăstiri, unde, în care mai persistă viața.

Impotriva tuturor interdicțiilor și împotriva nebuniei /
firul de iarbă răsare iar. /
Impotriva tuturor interdicțiilor și împotriva nebuniei /
vine primăvara. /

Asemenea versuri simple se scriu abia după ce s-au retras toți bufonii imaginației (bufonii și scribii și măscăricii - toată mizeria imaginației tale) și așteptați ca o întimplare, măcar și una lipsită de importanță, să fie luminată din partea favorabilă comentariului.

Cînd disperarea cea mai neagră, cînd durerea cea mai adîncă, nimic de făcut, nici un sens atunci și numai atunci îmi acopăr fața: un pîlc de viorele, o paguște albastră. Speranța în treagă, bucuria.

Petru Romoșan.

Incolonare mută

Există poate doar un mod de a te naște
De-a pași în șirul milioane-
lor acum
Cu ochii legați, cu capete
plecate
Cu creere spălate de-a
ideologiei fum.
Să mergi pe același drum
Să zici: așa e bine
Cînd conștiința-ți spune
Destul: e chiar tîrziu.
In strigătul dreptății, a ei
amintire
Descătușează-o astăzi din
fieru-i ruginit
Si lasă liber neamul
Si viața ce ți-a dat-o
Căci mari virtuți el are
Ce izvorăsc prin noi;
Virtute-ai o podoabă
Ce nu pretinde lauri
Trezește conștiințe ce-adună
a lor tezaur
si visul libertății, triumfă
pe deplin;
Există poate doar un mod de
a te naște
Si gîndul la durere te va
trezi din drum
Incolonarea mută e locul care
naște
Ideea mîntuirii și zori ce
vor renaște.

Astăzi ... e mîine

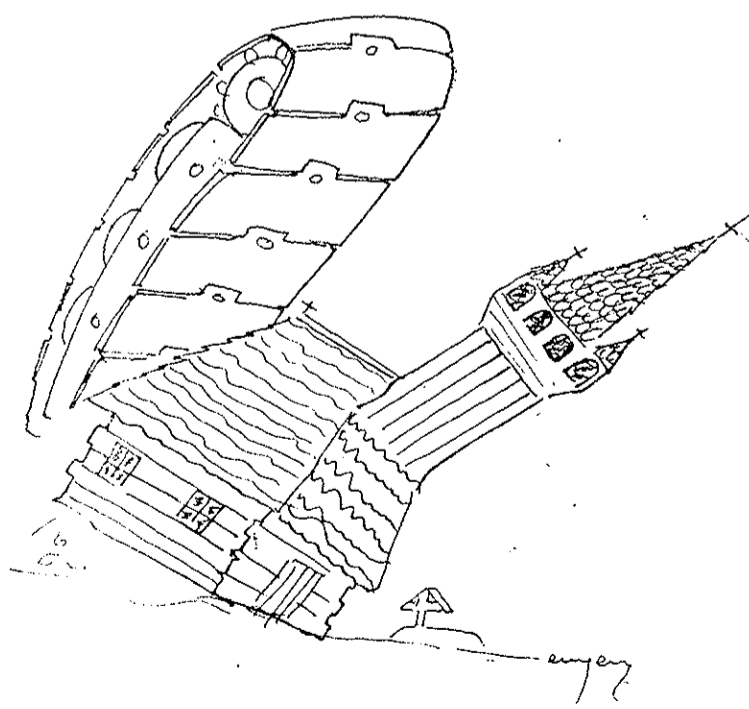
Să trăiești sperînd
Intre o coadă la pîine
Si ziua cea de mîine;
Să trăiești crezînd
Că doar azi e frig pe
jumătate
Că mîine te vei încălzi și
vei avea de toate;
Să exiști crezînd în
libertate
In omul cu-n statut de
demnitate
Să sperii că mîine programul
e mai bun?
La ce-ți trebuie?
Voi spune că ești nebun!
Si sufletul de-ți este cuprins
de disperare
Tu nu striga, nu implora
strămoșii
Acceptă moartea ca eliberare
Si mort trăiești într-un
mormînt
Cu pereții spre cer;
La ce-ți trebuie să gîndești
Să vrei și să sperii;
Cînd lespeda te-apasă în
cleștele-i de fier?
Iluze, clipe pice des
zădărnice
Mai bine poartă-ți truda
Si trupul de-oseminte;
E prea greu astăzi, să
trăiești;
Să crezi și să sperii;
Intr-un mormînt ce-nchide
și oameni și cer!

CONSTATARE

Zorile se ascund dincolo
de noapte,
Așa cum dorința rămîne
departe de a fi adevăr;
Se-ntinde zăvorșita așteptare
Mușenia-i un dor de înălțare
Chinuitoare zilele se scurg
Iar sufletul e ars mereu
pe rug
E rugul tiraniei
care-nvinge
Azi milioanele de conștiințe

ALEXANDRA

Continuarea din nr. trecut

ORIZONTURI ROȘII

de Ion Mihaj Pacepa

OPERATIUNEA "ORIZONT"

Recrutarea de agenți pentru țările NATO este una din cele mai importante țeluri ale lui Ceaușescu, nu numai cu scopul de a-și onora astfel obligațiile față de Pactul de la Varșovia, cât în mod expres, de a proteja cea mai secretă acțiune, denumită codificat "Orizontul". E vorba de o vastă operațiune de spionaj, condusă de el personal, cu intenția de a obține sprijin politic, bani și tehnologie din Vest.

Totul a început în seara zilei de 22 februarie 1972, când Ceaușescu a preluat organizarea DIE-ului. "Experiența noastră ne arată că Vestul este astăzi deosebit de dornic să încurajeze cel mai mic semn de independență în cadrul blocului sovietic. Să profităm de dorința lui!", a spus Ceaușescu cinic, în memorabila lui cuvântare, ținută în acea seară în fața comisiei de directori din DIE. "Trăsătura noastră națională trebuie să fie înțelepciunea... Încetați să arătați Vestului o față posacă, încruntată, cu pumnii încheștați. Incepeți să-l faceți să simtă compasiune pentru noi, și veți vedea că boicoturile din Occident se vor transforma în mărinișie. Să prezentăm România ca pe o insulă latină în mijlocul mării slave... Tradițiile noastre milenare de independență sunt contra politicii de centralizare a Moscovei... Un pion între două supraputeri..."

După cum îi era obiceiul, Ceaușescu și-a continuat lecția de filozofie cu dispoziții pentru punerea ei în aplicare: DIE trebuie să înceapă organizarea unei acțiuni ofensive împotriva Vestului. Va trebui să plaseze cu grijă câteva aluzii de independență fără a afecta fundamentul comunismului - și apoi să acționeze în continuare, cu scopul de a trezi simpatia Vestului pentru România și de a obține ajutorul lui politic și economic. Agenții secreți ai DIE-ului vor trebui să ajute România în vederea câștigării de către aceasta a avantajelor politice și economice în Vest, să transforme guvernele lumii a treia în aliați politici, iar pe emigranții ostili, în suporteri, să dirijeze presa internațională. Acești agenți trebuie să uzeze de prestigiul în presă al României, pentru a deschide unele uși utile spre tehnologiile strict secrete, interzise țărilor comuniste. România va trebui să își amplifice contribuția nu numai la apărarea Pactului de la Varșovia, dar de asemenea a Pekingului și a întregii lumi comuniste.

La o zi după istorica sa cuvântare, Ceaușescu a marșat schema de organizare, de la 700 agenți secreți de 2800, ridicând de asemenea bugetul în valută forte de mai mult de opt ori. El a pus atunci, imediat, pe al doilea plan activitățile secrete pentru străinătate stabilind operațiile de spionaj, ca fiind principala sarcină a DIE-ului.

"Orizont" era numele codificat pe care Ceaușescu personal la dat acestei operațiuni, pe care tot el a construit o, cărămidă cu cărămidă începând din anul 1972. Scopul ei a fost să dea Vestului iluzia că România lui e un nou tip de țară comunistă independentă absolut, inclusiv față de Moscova, țară ce merită să fie sprijinită de Vest, ceea ce ar produce spărturi în zidul blocului sovietic. "Orizontul" lui Ceaușescu dispunea de spărturi în zidul blocului sovietic... "Orizontul" lui Ceaușescu dispunea de tot arsenalul: propagandă fățișă și discretă; microfoane ascunse, descoperite în interiorul ambasadelor române din Vest; documente semnate de conducători de guverne străine, falsificate însă la București și pierdute întâmplător în hoteluri luxoase, s-au strecurate în Vest pe alte căi; agenți secreți, operând deghizați, cu robe de ambasadori sau de arhiepiscopi; conturi în bănci elvețiene, pentru răsplătirea occidentalilor corupți, cu funcții înalte care acceptau să prezinte România ca o țară independentă; agenți secreți jucând rolul de amanți, recrutând oficialități din Occident, ca agenți de-ai lor. "Orizontul" cuprins în câteva dosare voluminoase, aranjate pe arii geografice, era singurul loc unde puteai desluși în rezumat țărilor generale ale lui Ceaușescu, cu obiective concrete pentru fiecare țară necomunistă de oarecare interes, începând cu Statele Unite și terminând cu Republica Central-Africană, ca și date privind pe cei mai importanți agenți creați de DIE de-a lungul anilor.

COMPROMITEREA SOTIEI AMBASADORULUI

-Saizeci și doi, prezintă-te la zero unu. Repet: saizeci și doi, prezintă-te la zero unu, s-a auzit deodată la radio-telefonul mașinii mele.

Fără o vorbă, șoferul a realizat o întoarcere bruscă, cu cauciucurile scrișninde și cu acceleratorul apăsat pînă la fund.

-Saizeci și doi este în drum spre zero unu, a răspuns șoferul la apel.

Manea mă aștepta în capul scării.

-Vestea cea bună, șefule, e că furtuna a trecut și Tovarășul se uită la unul din filmele pornografice ale lui Moga împreună cu Andrei.

Generalul locotenent Gheorghe Moga era șeful Direcției de Contrașpionaj a Securității iar Stefan Andrei-foarte noul ministru al afacerilor externe

-Dar vestea rea este că tovarășa Elena e cu ei...

În biroul lui Ceaușescu, draperiile grele de catifea erau trase. Așezat la masa de conferințe, între soția sa, Elena și Andrei, Ceaușescu se uita la un film în culori, pe care Moga îl proiecta pe un ecran, portabil. Era foarte familiar cu soiul de filme compromițătoare, făcute abil de Direcția Contrașpionajului, cu ajutorul unor microfoane și aparate de filmat ascunse.

Văzînd că sosisem, Ceaușescu s-a ridicat brusc, și a pornit spre ușă.

Fiind încă, într-un fel, un țaran rezervat, Ceaușescu detesta perversiunea sexuală. "Să mergem!", mi-a șoptit, ieșind din cameră. M-am sculat imediat și l-am urmat. El a părăsit încăperea fără să-și pună la loc hîrțile așezate ordonat pe birou. Asta era sarcina lui Manea. Ceilalți însă au rămas să vadă filmul pînă la capăt. Mercedesul prezidențial, care, împreună cu întreaga escortă de mașini și de motocicletă ale Securității, aștepta mereu afară, a pornit în viteză de la locul de parcare și pînă la ușă. "Hai cu mine acasă!"

Șoferul, un colonel de securitate, care era cu el de mai bine de zece ani, nu trebuia să întrebe unde mergem. Ea a luat-o, brusc, din loc cu viteză mare pe străzile pustii, traficul fiind totdeauna oprit complet ori de câte ori Ceaușescu își părăsea reședința sau biroul. Cîteva sute de ofițeri de securitate în uniforme, care patrulau cu regularitate pe ruta dintre biroul și reședința lui Ceaușescu, se arătau discret de-a lungul drumului, unul câte unul, ceea ce însemna că totu-i sub control.

Ca de obicei, ocupînd locul din față, Ceaușescu, era încruntat și foarte tăcut, absorbit de propriile gânduri. Nu se uita aproape niciodată afară, prin geamul de la mașină, deoarece oamenii de pe stradă nu îl interesau de loc. După zece minute de goană pe străzile goale, mașina lui Ceaușescu a ajuns la destinație. Reședința prezidențială, situată pe Bulevardul Primăverii, este înconjurată de un perete înalt din cărămidă și beton. Ușa masivă de oțel s-a deschis automat, iar automobilul a intrat, fără a reduce din viteză.

-Să mergem pe jos, a spus Ceaușescu.

Era un semn întotdeauna că avea de discutat cu mine o problemă extrem de delicată. El preferă să comenteze toate problemele speciale în aer liber, nu în casă sau la birou. Ca unul ce a dispus instalarea de microfoane în multe locuințe și birouri era foarte conștient de capacitatea stranie a acestora de a pătrunde chiar și în cele mai intime dintre gândurile oamenilor. Marea lui grădină de trandafizi pășe locul unde fuseseră luate cele mai secrete decizii privind spionajul românesc și politica externă.

A luat-o din loc foarte repede, atît cît îi permiteau picioarele sale scurte, străbătînd grădina imensă ce se întindea pe suprafața de cîțiva acri, cu tufe de trandafiri și fîntîni arteziene, luminate al giorno. "Stinge luminile și lasă aprinși numai piticii mei a poruncit el unuia dintre paznicii ce mișunau peste tot. Cînd discuta chestiuni secrete în grădina sa, era întotdeauna iritat de neon, care răspîndea o strălucire prea albă și indiscretă. Sute de lămpi mici, ascunse printre tufe, au prins să licărească deodată, de-a lungul cărării.

-Ce mai e nou? a întrebat Ceaușescu.

De fiecare dată începea discuția în acest fel, chiar dacă mă vedea de zece ori pe zi. Spunea adeseori că serviciul de spionaj extern ar trebui să ai bă mereu cîte ceva nou de raportat.

-Chiar am primit un mesaj de la Washington, am răspuns. Stația obținuse deja o copie a telegramei abia sosită acolo de la ambasadorul american din București, pentru Departamentul de Stat.

-De la W-12?

Acesta era numele codificat al unui agent din Departamentul de Stat.

-Da, tovarășe. Agentul ne-a dat telegrama decodificată, primită adineauri de la ambasadorul lor din București.

-Și ce zice idiotul?

Ceaușescu îl urg pe Rudolph Aggrey, socotind că Departamentul de Stat l-a umilit, trimițîndu-i un negru ca ambasador la București.

-Face propuneri pentru vizita dumnea voastră la Washington - Crezi că suspectează, cumva, "Orizontul"?

-Nu există nici un indiciu în acest sens.

-Trimite-mi mîine textul telegramei. Ce altceva mai e nou?

-Washingtonul raportează de asemenea că "Richard" a înmînat la CIA un raport despre România.

"Richard" era o oficialitate de rang înalt în Departamentul Agriculturii al Statelor Unite care fusese și ea recrutată tot ca agent american pentru Direcția de Informații Externe (DIE) de la București.

-Chiar nimic despre "Orizont" în raport?

-Nu.

-În altă ordine de idei, spune-mi, a început Nicolae să recruteze noi agenți secreți?

-Are două cazuri în Departamentul de Stat, am răspuns eu.

Nicolae M. Nicolae era un inginer strălucit, care-și petrecuse aproape toată viața în Ministerul Comerțului Exterior, în 1972 Ceaușescu l-a făcut colonel foarte secret în serviciul de spionaj, iar în mai 1972 l-a trimis în Statele Unite ca ambasador.

-Păstrează-i focul sub picioare. Ai recunoscut vreuna din fete în filmul lui Moga?

-Nu cred, tovarășe Ceaușescu.

-Ei, soția ambasadorului american!...

-Care cel actual?

-Nu, cel dinaintea lui. Ala care mi-a plăcut mie.

-Moga a reușit să-l bage sub fusta ei pe unul dintre agenții săi, care era șofer la ambasada lor. Acum vrem să-l trimițăm pe șoferul ăsta în America, mai întîi în vizită, dar apoi definitiv, la legătura cu Moga. Poate că într-o zi va trebui să însărcinezi DIE să preia problema manevrării ei.

-Noi, n-am acționat împotriva unui ambasador american, tovarășe Ceaușescu. Si cred că nimeni nu a mai făcut așa ceva vreodată.

-Da, pentru că nu am avut vreodată vreun ambasador american cu o nevastă curvicioasă. Dar ce serviciu are el acum?

-Șef de personal la Foggy Bottom.

-Nici că se putea mai bine.

Continuarea în nr. viitor.

REDACȚIA: Părvu Virgil, Băjan Mircea, Bunghez Ildiko, Iovănescu Emil, Dumitru Virgil Bogdan, Meleşcanu Viorel, Manea Maria, Budoiu Iulian, Panta Carmen.

Adresa redacției: Ion Tudor 1399 Budapest 62 P.F. 563